

V Prešove prebehlo posledné zastupiteľstvo tohto roka

Mesto Prešov má za sebou posledné mestské zastupiteľstvo v roku 2024. Poslancom sa podarilo schváliť rozpočet mesta na rok 2025, ale, napríklad, aj novú úroveň miestnych daní a poplatkov. Zastupiteľstvo zároveň zvolilo na čelo Dopravného podniku nového, krízového riaditeľa. Verejne sa taktiež plénum poslancov postavilo za konateľa FTA, poslanca Rastislava Mochnackého, ako aj hlavného kontrolóra mesta Alexandra Ernsta pre opakované útoky na ich osobu a prácu. Posledné zasadnutie mestského zastupiteľstva v Prešove v roku 2024 trvalo takmer do pol deviatej večer, kedy sa poslancom podarilo prerokovať všetkých 33 bodov. Jedným z najzásadnejších bodov pre ďalšie riadne fungovanie samosprávy bolo schvaľovanie budúročného rozpočtu. Zastupiteľstvu sa podarilo schváliť vyrovnaný rozpočet vo výške 154 698 646 €, s ktorými bude hospodáriť v roku 2025. „Pôjde o ekonomicky náročný rok. Čakajú nás naplno dopady konsolidačného balíka vlády, teda zvýšenie DPH, transakčná daň, ale aj zmena vo financovaní materských škôl, či zmeny legislatívy v oblasti odpadovej politiky. Už tri roky po sebe nám klesajú príjmy a rastú náklady, máme výrazné výpadky z podielových daní, toto naozaj nie je bežný jav a museli sme sa s tým vysporiadať aj pri zostavovaní rozpočtu,“ povedal primátor mesta Prešov František Ol'ha. Súčasťou dosiahnutia vyrovnaného rozpočtu bola aj nutnosť rokovať o zmene výšky miestnych daní a poplatkov. Povinnosťou radnice je každoročne prepočítať výšku sadzieb dane upravenú o percento zvýšenia priemernej nominálnej mesačnej mzdy zamestnanca v hospodárstve SR za predchádzajúci kalendárny rok, teda tak, aby suma odrážala reálny stav v slovenskej ekonomike. Poplatok za odpady sa zase vyrátava tak, aby jeho výška reflektovala skutočné výdavky na zber, spracovanie a likvidáciu odpadu. Tento rok po týchto výpočtoch prišiel poslancom návrh a odporúčanie k nárastu miestnych daní z nehnuteľnosti o zhruba 15%, pričom porástli aj ďalšie dane. Nárast poplatku za odpad bol schválený vo výške iba zhruba 7%. „Úplne chápem každú rozhorčenú reakciu obyvateľov mesta, lebo každé zdražovanie alebo dvíhanie poplatkov je predsa nepopulárne. Ale ľudia nás nevolili, aby sme boli populárni, ale aby sme robili zodpovedné rozhodnutia a nepriviedli toto mesto do rozpočtového provizória a zabezpečili jeho rozvoj. Ak by sme sa rozhodli ignorovať čísla z vývoja národnej ekonomiky a umelo nechávali poplatky bez zmeny, zatajili by sme obyvateľom dôležité informácie, v akom stave sa nachádzajú naše verejné financie. To by bol podraz, ktorý by nás všetkých dobehol v ďalších rokoch,“ uviedol primátor Ol'ha. Dodal, že pri daniach ide pri trojčlennej rodine o nárast v priemere o zhruba 60 centov za osobu za mesiac. Zdôraznil, že s každým vybratým centom navyše prichádza aj protihodnota, ktorou sú investície do rozvoja mesta či už v oblasti dopravy, športu, kultúry, alebo technológií. Na utorkovom zastupiteľstve bol predstavený plán investícií, ktorý iba na rok 2025 uvažuje o 30 miliónoch preinvestovaných do zlepšenia kvality v rôznych oblastiach. Súčasťou investícií bude aj projekt opravy mostov v Prešove, v ktorom sa má začať s rekonštrukciou mostných objektov na Bajkalskej, Slanskej, Požiarnickej, Pod Hrádkom a na ulici Jána Pavla II. Mesto pripravuje rozvoj aj v oblasti športu a verejných priestranstiev. V roku 2025 sa má začať realizovať projekt multišportovej zóny so skateparkom a workoutovým ihriskom na Baštovej ulici, odštartovať by mali prípravné práce aj na vznik všesportového areálu, ktorého súčasťou má byť obyvateľmi dlho očakávaná krytá plaváreň. Zároveň dôjde k výmene zelene v centrálnej mestskej zóne, kde kosodrevinové kríky konečne nahradia kvitnúce kvety a záhony. V roku 2025 bude ďalej pokračovať oprava a výstavba nových parkovísk, ako aj klieťkových uzatvárateľných stojísk na smetné nádoby na sídliskách. Mesto bude naďalej pokračovať v projekte mestských cyklochodníkov, napríklad na Wolkerovej, Jesennej, Štúrovej, ako aj pokračovania medzinárodnej cyklosiete EUROVELO do Hanísky. Pripravujú sa rovnako projekty rekonštrukcie Mestskej galérie Caraffka, oprava KC Solivar, ako aj oprava nádvorja prešovského PKO. Dobrou správou podľa primátora mesta je, že 75 percent investícií už je schválených a sú pri nich pripravené projektové zámery. Pri niektorých sa zatiaľ pripravujú, pri iných už mesto má podané žiadosti o nenávratné finančné príspevky, ktoré môžu mestu pomôcť projekty financovať z externých zdrojov. Decembrové zastupiteľstvo ako jeden z mála bodov neschválilo majetkový prevod hodný osobitného zreteľa, ktorý hovoril o odpredaji majetku mesta Nadácii DEDO, ktorá na území mesta pôsobí už niekoľko rokov. Tá už roky na východe Slovenska podáva pomocnú ruku rodinám bez domova. Tým najzraniteľnejším osobám v našej spoločnosti pomáha jednak uniknúť pred osudom života na ulici, ale aj uplatniť sa na trhu práce. Zároveň podporuje vzdelávanie detí a mladých ľudí zo sociálne znevýhodneného prostredia, s cieľom zabezpečiť ich integráciu do občianskeho života. Nadácia DEDO mala záujem od mesta odkúpiť objekt, o ktorý sa dlhodobo stará a má ambíciu doň ďalej investovať a expandovať v ponúkaných sociálnych službách v meste Prešov. Na rekonštrukčné práce, opravy či revitalizáciu však nedokáže čerpať

úvery, prípadne granty, ak nejde o budovu v ich vlastníctve. „Ako primátor mesta som pre to urobil maximum, poslanci sa slobodne rozhodli túto iniciatívu nepodporiť. Mrzelo by ma však, ak by sa nakoniec Nadácia DEDO rozhodla Prešov opustiť a svoj sociálny program začala rozvíjať radšej v inom meste. Nesie to však aj ekonomické následky, nakoľko nepodporením takéhoto predaja nášho majetku vytvára v našom rozpočte diery vo výške jedného milióna eur, ktorú teraz budeme musieť nájsť niekde inde,“ dodal na margo hlasovania o objekte pre Nadáciu DEDO primátor Oľha. Neplánovanou súčasťou zastupiteľstva mesta bolo aj odvolanie doterajšieho riaditeľa Dopravného podniku mesta Prešov Petra Davidova. To prišlo do pléna ako poslanecký návrh, ktorý poslanci podporili a zároveň stanovili ako dočasnú náhradu a krízového riaditeľa DPMP bývalého ministra hospodárstva Karla Hirmana. „Pán poslanec síce dôvody na odvolanie nešpecifikoval, ale tento návrh našiel silnú podporu v zastupiteľskom zbore, preto si myslím, že riaditeľ DPMP svojimi krokmi od nástupu do pozície poslancov mesta nepresvedčil a naštrbil ich dôveru. Bohužiaľ, aj to sa v profesijnom živote stáva a mojou povinnosťou je urobiť do apríla ďalšie riadne a transparentné výberové konanie, z ktorého vzíde nový výkonný riaditeľ DPMP. Dočasne ho povedie človek s veľkou skúsenosťou krízového riadenia, pán Hirman,“ komentoval výsledok tohto hlasovania primátor Oľha. Poslanci na decembrovom zastupiteľstve mesta podporili bod, ktorým sa zvyšuje miera kontroly mesta v jej obchodných spoločnostiach. Malo by sa tak podariť zamedzenie konaniam, ktoré v minulosti vytvorili pre samosprávu problém. „V minulosti sme tu mali prípad, keď konateľ mestskej firmy požičal peniaze tejto mestskej spoločnosti súkromnej firme, v ktorej bol zároveň spolujemiteľom a koncovým užívateľom výhod. Toto je absolútne nemysliteľné a nemorálne správanie, avšak, pravidlá v zakladateľských dokumentoch obchodných spoločností mesta sa odvtedy nijako nemenili. Potrebujeme úplne zamedziť čo i len potenciálnu možnosť na takéto konanie do budúcnosti,“ uviedol k jednému z prvých bodov utorkového rokovania primátor Oľha. Zastupiteľstvo rovnako schválilo bod, v ktorom poverujú primátora na zabezpečenie spracovania znaleckého posudku hodnoty mestskej firmy Technické služby mesta Prešov. Tie majú podľa analýz jej stavu dlhodobý kumulovaný investičný a rozvojový dlh vo výške dokopy zhruba 12 miliónov eur. Analýza ponúkla okrem zhodnotenia aktuálneho stavu aj možnosti, ako danú situáciu riešiť. Jednou z variant je aj vstup strategického partnera zo súkromného sektora, ktorý by v spoločnosti nadobudol menšinový podiel. Takýto spôsob sanácie mestskej firmy podporil aj bývalý primátor mesta Prešov Pavel Hagyari, ktorý pripomenul, že práve súkromný sektor má lepšiu schopnosť aj motiváciu efektívne nakladať s vlastnými financiami a dokáže zároveň ponúkať služby na lepšej úrovni. V závere vystúpenia primátora vyzval, aby k analýze dodal aj porovnanie s inými okresnými a krajskými mestami, kde už takýto model funguje. Poslanci mestského zastupiteľstva taktiež posledné zasadnutie v roku doplnili o dve ďalšie hlasovania, v ktorých deklarovali verejnú podporu svojim kolegom. V prvom prípade šlo o podporenie hlavného kontrolóra mesta Prešov Alexandra Ernsta, ktorý pre svoju správu k dlhopisovému programu VVS čelí v súčasnosti viacerým mediálnym útokom či dehonestácií na sociálnych sieťach. Druhé hlasovanie vyjadrilo plnú podporu konateľovi Futbal Tatrov Arény, poslancovi Rastislavovi Mochnackému, ktorý je zase pri svojej práci pri výstavbe najväčšieho športoviska v dejinách Prešova opakovane obeťou viacerých či už adresných, alebo anonymných obvinení. Materiály zo 17. Zasadnutia mestského zastupiteľstva mesta Prešov môže verejnosť nájsť na stránke digitálneho mesta. Poslanci mesta Prešov budú najbližšie zasadať až v novom roku, s najväčšou pravdepodobnosťou až v druhej polovici februára 2025.